

Projekt – „Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště“

V současné době jsou v České republice rozpracovány dvě varianty technického řešení hlubinného úložiště (Referenční projekty z let 1999 a 2011). Obě technická řešení, ačkoliv se liší hloubkou zpracování, jsou založena na základních vstupních předpokladech, že vyhořelé jaderné palivo se bude ukládat nepřeprocessované, v ocelových obalových souborech, v hloubce cca 500 m pod povrchem země, v granitoidní hornině.

S ohledem na zatím neukončený proces výběru lokality bylo nutné při zpracování obou referenčních projektů umístit stavbu do hypotetické lokality, jejíž charakteristiky jsou založeny na dostupných geologických a environmentálních poznatcích z lokalit s obecně odpovídající geologií, kde by úložiště mělo být umístěno.

Následným logickým krokem byla snaha zakomponovat technické řešení navržené v Referenčním projektu 2011 do reálného prostředí jednotlivých zvažovaných lokalit. Výsledkem je studie „Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště“, zpracovaná EGP Invest, spol. s r.o. Cílem tohoto projektu bylo teoreticky zpracovat varianty umístění hlubinného úložiště (včetně povrchového areálu) v katastru uvažovaných lokalit. Ačkoliv jsou dokumenty „Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště“ studii, byly (obdobně jako oba referenční projekty) zpracovány ve struktuře projektové dokumentace.

V období od prosince 2010 do prosince 2012 tedy vzniklo sedm samostatných studií, které na základě současně dostupných informací nabízí projektové řešení umístění hlubinného úložiště v každé z lokalit. Zabývají se možnou podobou nadzemního areálu, rozvržením podzemní části úložiště, způsobem propojení nadzemní a podzemní části, provedením těžebních prací apod. Při zpracovávání vycházeli odborníci ze známých omezení v daném místě – brali v potaz dostupné informace o geologii, členitost terénu, napojení na stávající infrastrukturu, ale i výskyt chráněných živočichů v oblasti. Hlavním kritériem pro povrchový areál byla minimalizace jeho rozlohy a citlivé zasazení do krajiny.

Z původní rozlohy kolem 23 ha (údaj v Referenčním projektu z roku 2011) se u řady lokalit podařilo povrchový areál zmenšit až o 10 ha. Větší část (cca 90 %) zabírá běžný provoz, zatímco manipulace s obalovými soubory obsahující radioaktivní odpady probíhá ve výrazně menší části, v tzv. aktivním provozu. Ten je naprojektován a zabezpečen v souladu se všemi požadavky na jaderná zařízení tak, aby jeho provoz neovlivňoval okolní prostředí.

Povrchový areál je tvořen zejména technickým zázemím pro výstavbu a provoz úložiště (např. objekty pro výrobu bentonitových prefabrikátů, výroba chladicí vody, sklady, trafostanice, čistírna vod, apod.) a běžnými administrativními a provozními budovami (kanceláře, šatny, jídelna pro zaměstnance apod.).

Koncepční myšlenkou, rozpracovanou v Referenčním projektu 2011 a aplikovanou ve zmiňované dokumentaci „Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště“, bylo umístit převážnou část činností v aktivním provozu do podzemí - manipulace s přivezenými obalovými soubory, dočasné skladování, překládání do ukládacích obalových souborů, atd.

Dokumenty „Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště“ byly v technické části oproti Referenčnímu projektu 2011 rozšířeny o prostory skladu vyhořelého jaderného paliva. Jedná se pouze o jednu z variant technického řešení, která zohledňuje všechny technologické možnosti a v žádném případě není finální podobou hlubinného úložiště.

Jak již bylo v úvodním dopise řečeno, nejedná se v žádném případě o konečnou podobu ani konečné umístění potenciálního hlubinného úložiště. **Předložené dokumentace jsou pouze studiemi, zpracovanými v dané úrovni znalostí, které nás však neopravňují k výběru lokality.**

Příprava projektu hlubinného úložiště je dlouhodobý proces, do kterého vstupuje řada podmínek. Jednou z nich je i detailnější znalost místní geologické situace. Vlastní technické řešení pak musí být ověřeno prokázáním bezpečnosti, a to jak provozní, tak dlouhodobé, která se vzhledem k charakteru uložených odpadů pohybuje v řádech statisíců let. Výsledky těchto analýz se musí zpětně promítnout do návrhu technického řešení.